

Statistikaj datumoj pri la nuna proletaro

Balance (por Ĥaoso ĉe la reto, 2007.11.21)

Proletaro estas **objektiva** socia klasifiko, kiu montras ĉiun, kiu havas **salajran** rilaton kun mastro (ĉu privata aŭ la ŝtato).

Meza klaso montras hodiaŭ tiun "aŭtonoman" laboristaron, kiu konsistas el sendependaj kaj "memekspluatataj" laboristoj, aŭ entreprenistojn sen salajruloj.

Kapitalistoj estus ĉiujn proprietulojn de produkrimedoj aŭ altajn administristojn kun decidpovo (ankaŭ se ili estus salajrataj) de grandaj entreprenoj aŭ ŝtataj entreprenoj.

La nuna kapitalista socio, kiu rajtigas nian socian triklasan klasifikon, kiu ebligas senliman gradecon de sociaj situacioj, distingiĝas per la **ekspluatado** de la laboristoj fare de la kapitalistoj.

Ĉiuj komprenas, ke estas ekspluatado, kiam oni parolas pri la infana sklava laboro ĉe manufakturoj en Hindio aŭ Ĉinio, kiuj produktas sportŝuojn aŭ vestojn el elstaraj fabrikmakoj dum 18 aŭ 20 horoj tage,

sen plia pago ol manĝaĵo kaj lito ĉe la sama laborloko, kaj kiuj vendas siajn produktojn en Eŭropo aŭ Usono. Kaj ĉiuj skandaliĝas antaŭ ĉi tiu ekspluatado de la infana sklava laboro.

Tamen oni devas kompreni, ke la **ekspluatado** de la salajrata laboro estas la **esenco** de la kapitalista socio. Ĉiuj la salajruloj suferas la kapitalistan ekspluatadon. Ju pli disvolviĝinta estas la produktiveco de la kolektiva laboro de socio, des pli alta la ekspluatadgrado spertata de ĝiaj laboristoj, kvankam ili povus konsumi pli da varoj.

Ni klopodos alporti objektivajn statistikajn datumojn, kiuj permesos al ni:

1. Kalkuli la proletigtakson.
2. Kompreni la ŝanĝojn, kiuj estas okazintaj ene de la proletaro dum la lastaj 60 jaroj (ekde la fino de la Dua Tutmonda Milito.
3. Kalkuli la ekspluatadtakson.

La nuna proletaro

1. Kalkuli la proletarigtakson

Kiel proletojn ni komprenas la tuton de salajruloj plus senlaboruloj. Kiam tiu ĉi tuto plialtiĝas kiel procento de la ekonomie aktiva loĝantaro, ni parolas pri proletigo.

Proletigtakso = aktiva loĝantaro / (salajruloj + senlaboruloj).

La proletigo estas fakto: la kvanto de salajruloj plus senlaboruloj kiel frakcio (procento) de la tuta aktiva loĝantaro de Eŭropo emas plialtiĝi

Lando	1930-40	1974	1997
Francio	57,2	81,3	87,6
Italio	51,6	72,6	74,7
Hispanio	52	68,4	78,5

La antaŭaj statistoj refutas **objektive** la tezojn pri la malaperigo de la proletaro, kiuj estas en modo ĉe iuj modernistaj, situaciistaj aŭ jarmilistaj medioj.

Iuj objetoj al la proletigprocezo: La salajruloj ŝparas kaj aĉetas privatan veturilon, propran loĝejon aŭ eĉ duan loĝejon!

Oni rimarku, ke neniel temas pri aĉeto de produktrimedoj. Ili estas aĉetoj, kiuj ne ebligas "ŝanĝi de klaso". Temas pri veturilo kiel laborilo, aŭ kiel transportilo por iri laboren, aŭ pri

hipoteko kiel necesa balasto malpliiĝanta la realan salajron de la laboristoj.

2. Kompreni la ŝanĝojn, kiuj estas okazintaj ene de la proletaro dum la lastaj 60 jaroj en Hispanio

La ŝanĝoj en la sociaj klasoj okazas ene de ĉiu klaso. La klasista struktura kunsisto en la kapitalismo estas fakte senŝanĝa laŭ la historio (ekde la 19a jarcento): ĉirkaŭ 5% de regantaj klasoj, 15 ĝis 20% de mezaj klasoj kaj 75 ĝis 80% de subpremitaj klasoj.

Pri la regantaj klasoj: la klasifikoj de Marx (industriaj kapitalistoj kaj bienuloj) aŭ de Marx kaj Hilferding (industria kaj financa kapitalo) aŭ de Lenin (nacia kaj internacia kapitalo) malaperis je la nuna tutmondiĝa procezo. Hodiaŭ ano de la reganta klaso diversigas siajn investojn tra ĉiuj branĉoj de la produktado kaj distribuo aŭ servoj. Kio gravas estas la kvanto de la kapitalo kaj ties situo. Daŭre estas enaj kontraŭdiroj, sed tiuj rimarkitaj de Marx jam ne ĉefas. Oni rimarku la sennomecon, la produktfinancan diversiĝon kaj la sennaciismon proprajn al la grandaj transnaciaj korporacioj. La mezaj klasoj estas senĉese minacitaj proletiĝi kaj fajte multaj el iliaj anoj fariĝas salajruloj (nur malmultaj atingas la regantan klason), sed entute ili sin tenas en tiu 15 ĝis 20% de la loĝantaro.

La salajruloj, aro sociologie iom pli ampleksa ol tiu de la proletoj, estas klaso ĉe senĉesa **absoluta kaj relativa** kreskado. La salajriĝo de la kapitalista socio ne haltigas, kontraŭe ĝi pliiĝas senĉese.

La bazaj ŝanĝoj inter la salajruloj, kaŭzitaj de la granda ekonomia krizo ekiĝinta je la sepdekaj jaroj, estis la sekvantaj:

1. La industria laborista klaso atingis sian pinton je la kvindekaj jaroj. Poste ĝi malpliiĝis kaj absolute kaj relative ĝis la 30% de la salajruloj (ankoraŭ sub senĉesa malpliiĝo).
2. La intelektaj aŭ altkvalifikataj laboristoj – ankoraŭ pliiĝantaj – atingas la 20% de la salajruloj.
3. La nesufiĉecaj laboristoj, aŭ voje al marĝena stato, atingas la 50% de la salajruloj.

La tielnomita terciariĝo de la socio estas tute heterogena kaj oni devas diferencigi inter

1. **Nesufiĉeculoj** de la sektoroj hotelaj, rubaĵ-manĝaj, domservaj kaj aliaj. Tio estas la nesufiĉeca terciaro kun malaltaj salajroj, nedaŭraj dungoj kaj malbonegaj laboraj kondiĉoj.
2. **Altkvalitaj servoj** kun ege kvalifikitaj salajruloj: ĉiaj asesorejoj, servoj al la firmaoj, grandaj profesiaj oficejoj (advokatoj,

notarioj, privata medicino) kaj aliaj. Tio estas la avantaĝa terciaro kun altaj salajroj, daŭriga dungo kaj bonegaj sociaj pretaĵoj (pensiplano, loĝejo, veturilo, poŝtelefono, kuraca asekuro, ktp, je la konto de la firmao).

3. La praktika malapero de la primara sektoro (agrokulturo kaj minindustrio) kvante neri-markinda rilate al la tuta aktiva loĝantaro.

3. Kalkuli la ekspluatadtakson

Ĝi estas la kvociento resultanta el dividi la du labortagpartojn: tiun pagatan kaj tiun nepagatan.

Plusvalortakso = plusvaloro / variebla kapitalo

(Kie plusvaloro estas la profito de la kapitalisto kaj variebla kapitalo la salajroj)

Ĉe la kapitalismo ĉio iĝis varo: ĉio. La laborforto estas la nursola varo kapabla krei plusvaloron.

La produktprocezo de la kapitalo havas neniun celon plu ol la kapitaliĝo de tiu ĉi plusvaloro.

Ni jam vidis, ke la plusvalortakso estas matematike mezurebla.

Statistiko, montranta la evoluon de tiu ĉi takson, ebligas konfirmi sian pliiĝon dum determinita periodo.

Tiu statistiko videbligas ĝian falon dum la lastaj jaroj de la frankismo kaj ĝian pliiĝon ekde la Transiro kaj dum la demokratia periodo.

Oni povas vidi ankaŭ la pliiĝon de

la ekspluatadtakso per statistikoj, montrantaj la partoprenon de la salajruloj en la tuto de la nacia rento. La evoluo montras ĉiam malplian partoprenon de la salajruloj pli rimarkinde ĉe Hispanio ol ĉe la cetera Eŭropo.

La ĉefaj ŝanĝoj ene de la laborista klaso

1. Malpliiĝo de la kvanto de klasikaj industriaj laboristoj ĝis 30% de la salajrularo. Perdo de ilia **findecida** politika kaj sindikata rolo ĉe la klasbatalo. Ĝi tamen ne malaparis.
2. Pliiĝo de la intelektaj salajrataj laboristoj (inĝenieroj, teknikuloj, reserĉistoj, ktp).
3. Disfalo de la agraj salajruloj. Estas malapero de la primara sektoro (agrokulturo kaj minindustrio), kiu iĝas kvante nerimarkinda rilate al la tuta aktiva loĝantaro.
4. Spektakla pliiĝo de la **priservaj** laboristoj. Divido de la serva sektoro en du grandaj aroj: **avantaĝa terciaro** (asesorejoj, advokatoficejoj, privata medicino...) kaj **nesufiĉeca terciaro**, konsistiganta ĉefe el virinoj kaj enmigruoj.

Tiel do la hispana socio kaj ankaŭ la eŭropa transiris el la elstareco de la klasika industria laboristo, vira kun vivdaŭra dungo, sindikatiĝinta, al la elstareco de la priserva laboristo, ka-

rakterizita de nesufiĉeca laboro, ina kaj enmigriĝinta, ne sindikatiĝinta nek politikigiĝinta, kiu laŭ la oficialaj statistikoj atingas la 50%-n de la aktiva loĝantaro, sed, se oni enkalkulas ĉian nesufiĉecon (tio estas mergita ekonomio, marĝenaj situacioj, longdaŭraj senlaboruloj kaj ne censitaj antaŭemeritoj, hispanaj elmigruoj, kiuj ankoraŭ estas 1,5 milionoj), ĝi povas atingi la 70%-n de la (ampleksiĝanta) aktiva loĝantaro.

El la fordismo, karakterizita de la produktĉenoj kaj grandaj fabrikoj, de la sindikatiĝinta vira vivdaŭre dungita metal- aŭ aŭtomobillaboristo, kiu ludis centran rolon kaj kiu, kvankam ne malaperinta, malpliiĝis ĝis 30% kaj estas ĉiam malpliiĝanta, trapasis, kaŭze de la ekonomia krizo ekiĝinta meze de la 70aj jaroj, al la postfordismo per spektakla pliiĝo de la priserva rublaboro, karakterizata de laboruloj ĉefe enmigriĝintaj, inaj, kun malaltaj salajroj kaj portempaj dungkontraktoj, ne sindikatiĝintaj, kaj kiu atingas 50%-n de la aktiva loĝantaro.

La laborista klaso do aperas kiel tre **heterogena** klaso, per senĉesa absoluta kaj relativa pliiĝo kaj kun laboraj

kaj salajraj kondiĉoj, kiuj emas al ri-

markinda nuna kaj estonta malbonigo.

Sekvoj de la nesufiĉeco

En Hispanio 6 ĝis 7 laboruloj el ĉiu 10 estas nesufiĉecaj.

Multaj laboristoj devas elekti aŭ la senlaborecon aŭ la nesufiĉeson. La ĉi-
amdaŭra dungo estas rezervita por
nur tiuj sektoroj, kiuj bezonas altkvalifikan laboron.

La amasaj translokigoj kaj restrukturigoj de la 70aj kaj 80aj jaroj, la pliiĝo de la senlaboreco kaj la grava migranta fluo fomentas la tendencon al la pliiĝo de la nesufiĉeca laboro.

La nesufiĉeciĝo, kiu tuŝas ĉefe la pli junulojn, la pli ol kvindekjarulojn (malgraŭ la statistikoj falsigitaj de la neenkalkulo de antaŭtempaj emerituloj kaj longdaŭraj senlaboruloj) kaj la pli novajn enmigrulojn, implicas sta-

tojn de labora sendefendo kaj neelteblan pliiĝon de la labora akcidenteco (ĉefe ĉe la konstruindustrio), kiu lokigas la hispanajn taksojn inter la pli altaj el la Eŭropa Unio per averaĝo de 3,9 ĝis 4,3 mortoj tage.

La sanitara kaj instrua defcito, per budĝeto ne enkalkulanta la enmigradon kaj eĉ malpli la "senpaperan" enmigradon, povas estigi sociajn kaj rasajn konfliktojn por nesufiĉaj kaj malboniĝintaj rimedoj, ĉiam arigitaj en urbopartoj de amasa enmigrado. Ĉi-
uokaze tio estas problemaro fomentanta dekstremegajn grupojn.

La ĉiam kreskanta mergita ekonomio sin nutras per "malleĝa" migrado, al kiu ofertas malstabilan, subpagitan kaj sen ĉia ajn rajto laboron.

Bibliografio

Diego Guerrero: *La explotación*. El Viejo Topo.

Daniel Lacalle: *La clase obrera en España*. El Viejo Topo.

Elĉerpaĵo el *Kaos en la red* (Ĥaoso ĉe la reto). Esperantigita de Jurgo Akasaro

---

<http://www.kaosenlared.net>